

## הַלְבוּת פֶּסַח סִימָן תַּסוּ

### ביאורים ומוספים

#### [משנ"ב ס"ק עא]

בְּכָל סְבִיבוֹתֶיהָ שֶׁל מְקוֹם הַתְּשֻׁבָה.

90) ואף על פי שכל סביבת החיטה נאסרת, מימ אין היא 'נעשית נבילה' לאסור את שאר החתיכה. ובטעם הדבר כתב בביאור הגרי"א, שדעה זו בשו"ע סוברת כדעת רבנו תם [המובאת בתוס' בחולין ק, א] ד"ה בשקדם] שדבר שנאסר על ידי 'משהו' אינו נעשה נבילה.

ועל שיעור זה של 'כל סביבותיה' שכתבו הראשונים, תמה החזו"א (ארו"ח סי' קכ ס"ק יג ד"ה ארו"ח), שכן בגמרא לא מצינו אלא שיעור של כדי קליפה או כדי נטילה, אבל לא שיעור של כל סביבותיה, ואין דרך הראשונים להמציא שיעור חדש.

עוד תמה החזו"א (שם), שדראשונים לא נתנו מידה היאך לאמור את שיעור כל סביבותיה, וכיצד ניתן לידע דבר זה.

#### [משנ"ב ס"ק עג]

אִם-כֵּן מְמִילָא בְּמִמְצָא דְאִסוּרוֹ בְּמִשְׁהוּ, נְפִי אוֹסֵר בְּקִלְיוֹ.

91) והחזו"א כתב (ארו"ח סי' קכ ס"ק יב) שכאשר התרגולת כחושה הטעם שהיא אסורה כולה אינו משום שדנים כחוש כשמן, שכן במקום הפסד קצת אין דנים כחוש כשמן באיסור הרבנן, וכפי שכתב הש"ך (י"ד סי' קה ס"ק לח), ואף כאן מדובר באיסור 'משהו' שאינו אלא מדרבנן, אלא הטעם הוא משום שמינוי שתרגולת היא שמנה והרי היא מפטמת את החיטה להחשיבה כשמנה, וטעמה מתפשט בכל התרגולת, וכדעת הטור והשו"ע (שם סי' ט) שהיתר מפטם לאיסור [אכן ראה להלן שדעת ה"י"ו וש"ך שאף על פי שאומרים 'מפטם' בצליה, אין אומרים כן במליחה], ולפיכך אף כשהתרגולת היא כחושה החמירו לדון כן. עוד כתב החזו"א שאפשר שהוא משום חומרה שנהגו באיסור חמץ.

ואף שהמשנ"ב כאן לא פירש שטעם האיסור הוא משום 'מפטם', להלן לגבי תרגולת צליה שנמצאה בה חיטה, כתב (סי' פא) שאף לפי השיטה בשו"ע שם (כ"ט"ו) שלא אוסרים את כולה, מימ אם מקום המגע של החיטה בתרגולת הוא שמן, הרי היא אסורה כולה, משום שהיא מפטמת את החיטה, והחיטה חוזרת ופולטת בתרגולת, והטעם שלא כתב כן כאן לגבי תרגולת שנמלחה, נראה משום שה"י"ו (סי' יט ובי"ד סי' קה ס"ק כו) והש"ך (שם ס"ק כח) כתבו שאין היתר מפטם לאיסור על ידי מליחה. [ואולם הבי"ח ביו"ד שם (ד"ה ומ"ש רבינו אבל) הביא בשם המהרש"ל שמשמע מדברי הטור שאף במליחה אומרים 'מפטם'].

#### [שנה"צ ס"ק קלב]

הַקְּהִינָן בְּשָׂאָר אִסוּרִים אֶלּוּ בְּחֹשֶׁל בְּשֵׁשִׁים.<sup>92</sup>

92) וכפי שכתב הרמ"א (י"ד סי' קה ס"ט).

#### [שנה"צ ס"ק קלג]

וְאֵךְ דְּמַחְתִּיכָה לְחַתִּיכָה קָמָא לֵן דְּאִין יוֹצֵא מִזֶּה לְזֶה בְּלִי רִטְבּ בְּדָבָר כְּחֹשֶׁל.<sup>93</sup>

93) וכפי שכתב הש"ך (י"ד סי' קה ס"ק יח), שאף על פי שאנו נוהגים להשוות את דינו של איסור כחוש לדינו של איסור שמן לענין איסור שנגע בחתיכת היתר בשעת צליה או מליחה, שבשם שאיסור שמן איסור את כולה, כך איסור כחוש אוסר את כולה, וכפי שכתב במשנ"ב, מימ אין זה אלא כשגוף האיסור נגע בחתיכה, אבל חתיכה שבלועה באיסור שנגעה בחתיכת היתר בשעת צליה או מליחה, אין דנים איסור כחוש כשמן, שכשהאיסור הבלוע הוא שמן, הרי היא אסורת את חתיכת היתר, אבל כשהאיסור הבלוע הוא כחוש, אינה אסורת אותה. ובטעם החילוק בין זה בין גוף האיסור לאיסור בלוע, ראה חזו"א (י"ד סי' כב ס"ק ח).

#### [שנה"צ שם]

וְאִתְּרִין בְּמִלְחָה קַל סְמִיכוֹת שְׂמֻלְחוּ בְּנֶדַד צַד שְׁשִׁים.<sup>94</sup>

94) כמבואר ברמ"א (י"ד סי' קה ס"ט), וביאר החוות דעת שם (ביאורים ס"ק יח), שאף על פי שכתב הש"ך (שם ס"ק יז-יח) שאיסור כחוש הבלוע בחתיכה אינו אוסר מחתיכה לחתיכה [כמובא בהערה הקודמת], מימ אין זה אלא כשהחתיכה הבלועה נגעה בחתיכת היתר לאחר שבלעה את האיסור, אבל אם באותה שעה שנגע האיסור בחתיכה, נגעה החתיכה בחתיכות אחרות [שאף הם נמלחות איתה], אף הן נאסרות, וכן כתב החזו"א (י"ד סי' כב ס"ק ח ד"ה סי' קה סעיף ט, וארו"ח סי' קיט ס"ק יא).

#### [משנ"ב ס"ק עד]

וְרַךְ בְּשַׁעוֹר שְׁשִׁים הַחֲמִירוּ לְאֶסֶר מִחֲתִיכָה לְחַתִּיכָה אֵךְ בְּכֹחַשׁ.<sup>95</sup>

95) וכפי שכתב הרמ"א (י"ד סי' קה ס"ט), וראה מה שכתבנו בהערה הקודמת בשם החוות דעת והחזו"א.

#### [ביה"ל ד"ה חטה]

דְּבִי לְעִמְיָק וְלִסְלִיק קַל שְׁסִבְבוֹתֶיהָ וְתַמְרָת בְּאֶבְלָה.<sup>96</sup>

96) כלומר, אפילו אם נתבקעה החיטה.

#### [ביה"ל ד"ה אבל]

דְּתִי שְׁחֹר פְּלִים וְטָמָא פְּעֵל.<sup>97</sup>

97) כלומר, איסור שאינו מלוח שנמצא על חתיכת היתר מלוח, שבדינו כתב השו"ע (י"ד סי' ע ס"ג) שכן שהאיסור אינו מלוח אין הוא פולט, ואין ההיתר נאסר, והוסיף, שיש מי שאומר שהמלח שעל ההיתר עושה את האיסור למלוח, והרי הוא פולט ואוסר את ההיתר [וראה ש"ך שם (סי' יט) שכתב שדעת השו"ע לפסוק שאין הטמא אוסר את ההיתר], ודעת הרמ"א שם (סי' קה ס"י) שבמקום שאין הפסד יש להחמיר ברעה האסורת, ולפיכך כתב הח"ק יעקב שאם אין החיטה לוח מחמת המלח אין לאסור, שכן במקום הפסד או מניעת שמחת יום טוב יש להקל, כמבואר ברמ"א שם.





הלכות פסח סימן תמו

החשה עליה ולהתיר האחרות (עח) \*על-ידי קליפה קצת. ואם רוצה יוכל (עו) למכר הכל (עז) לאינו יהודי. (עח) כמו שנתפאר סימן תמו סעיף א, אף-על-גב דאין נוהגין בן בשאר מצוות חמץ, בן נראה לי: **טו** יתנגלת צליה (עט) שנמצאת בה (פ) חשה (פ) מבקעת בתוך הפסח, (פא) חותף מקום

ג. אר. קטב ה"א"ש  
בשם רבי אליעזר  
מדין לשם ה"ת  
י"פ. וכן כתב אבות  
חיים

באר היטב

שנכלח עם התנגלת לכל א' מן הדעות שבסעיף זה, ע"ש. ונח"י סי' סו. סב בחשוכת סנה"ס מלובקין סימן עח: חשה המנחת פחית פרום מלוח אסור כל החבית דכבוש כמבשל. ע"ש. וכתב המ"א: וצ"ל דמרי שהעיד עולה על-גביו, ואם אין הציר עולה על-גביו ה"ל דין מליחה, וכן שמעתי שנמצא חשה פחית דגים שנמלחו לשם פסח ונזה הנאון מהר"ר בנ"מין אבי"ד דק"ק פת"ן להשליך אותה שונה לנהר והשאר למכר לא"י. וצ"מ: (מ) מבקעת. פשוט הוא לדין דה"ן בן בנתפכה אע"פ שאינה מבקעת, ט"ז.

בבבאר ב"ד סימן טו, ומש"ה מה שנוגע בפשר שבתוך הציר וקלפיו והשאר לשה או, או יעשה מ"ש מ"א בסיפא דמכר הכל לא"י דה"ן מה שאינו בתוך הציר, דמה שהוא בתוך הציר אסור למכרו כי הוא חמץ גמור, עכ"ל, והסכים עמו הח"י, ע"ש. ופשוט דכל זה בנתפכה החשה כמוש"ל סי' יח, ע"ש. כתב בחשובת צמח צדק סימן ל, דאם נשאר מעט שרר בקלי ונטלו בחולו מים והדחיו בו בשר אחר המליחה בפסח, אע"פ שמים מבטלין כח המלח, מ"ט אדמחליש לה בלע קצת ויש לו דין חשה

באור הלכה

כלה וכו'. ע"ן משנה ברורה. וצ"ן פג"א אברהם ששטע שנמצאת חשה פחית דגים שנמלחו לשם פסח, ונזה הנאון מהר"ר בנ"מין להשליך אותה שונה לנהר והשאר למכר לנכרי, וצ"ן בתפ"ד משה שסמ"ה על זה: ונלא הנה די לאסור רק אותו הנה שנמצא החשה עליו וכן ה"ה מה ש"ן בן המנהגית השקל, ע"ן ש"ס: ותרין, דאפשר שהיה בענין שנמלח אולי נגעה החשה בכל השורה, דאי הכי לא מתקנין אסורא מתחילה לתחילה ואמרין כאן נמצא כאן הנה, עד כאן לשונו. והדברי הט"ו שכתבנו במשנה ברורה, אש"ל באפ"ן זה אין לאסור כל השורה: \* על-ידי קליפה קצת. ע"ן משנה ברורה דהוא ב"ש לספק שמא נגע החשה בהם.

משנה ברורה

איתא התיבא ב"ה<sup>68</sup>: (עח) על-ידי קליפה קצת. והו"י (קל"ה) באפ"ן ש"ש לספק שמא נגעה החשה גם בהן<sup>69</sup>, וכנ"ל בסעיף קט"ן ע"ב. ואף אם ידעוין בודאי שלא נגע אלא באחד מהם ולא ידעוין באיזה נגע, בל"ן טעוין קליפה, דחמץ בפסח לא בטיל ברוח, כמ"ל שכתוב סימן תמו סעיף ט"ו<sup>100</sup>, ואם נתבטלו בלי קליפה, איסורת פצ"רבת: (עו) למכר הכל וכו'. ע"ן באר"ה רבה שדעתו דהרמ"א לא קאי רק אשאר חתיכות, אבל אותה החתיכה שנמצאת עליה החשה אין להתיר למכרה, לדעת הס"ה לעיל בסעיף י"א<sup>101</sup>. (קל"ה) ומשאריו אחרונים משמע, דכאן שהוא רק על-ידי מליחה מקלין למכר אפ"ל אותה חתיכה, (קל"ה) ורק שיקלף תחלה מן הפשר במקום שנמצאת עליה החשה: (עו) לעכו"ם. ע"ן ב"י שכתב שהורה למעשה דהוא ה"ן (קל"ה) דמכר להשהות שאר החתיכות עד אחר הפסח כ"ן שאי"ן אלא ספק נגיעה, וגם אותה החתיכה יוכל להשהות אותה, רק שבה צריך לקלף מתחלה מקום החשה, ומדברי הפג"א אברהם משמע דדעתו דהרמ"א דאיתא התיבא אסורה להשהות: ונראה דבנתפכה ולא נתפכה יש לסמוך אדברי הט"ו, וכן החק"י צ"ק מספיק לדברי הט"ו: (עח) כמ"ל שכתב סימן תמו וכו'. טעו"ט סופר הוא. (קל"ה) וצ"ד לומר: אף-על-גב דאין נוהגין בן בשאר מצוות חמץ, כמו שכתב סימן תמו סעיף א, ופרושי, דשם מבאר דבבליעת משהו חמץ אינו יכול למכר לעכו"ם אף אחר שייבדח דמי חמץ, כאן במליחה מקלין בזה. ודע, דכל זה דמק"ל הרמ"א פתיכות האחרות על-ידי קליפה או על-ידי מכירה לעכו"ם, (קמ) דוקא כשנמצא החשה על פשר מליח צ"ח המליחה או אסור מליחה ונדחה, ומלחו פעם שנית לקדוה<sup>102</sup> ומצאו החשה על הפשר בלא ציר, אבל אם נמצא החשה בתוך הציר, אז חשיב הכל כמבשל, דבשעור מועט הוי כבוש על-ידי ציר<sup>103</sup>, ואז כל מה שמתח בציור יש לאסור וצריך בעוד, אבל מה שמנח למעלה מן הציר יעשה כמ"ל שכתב הרמ"א, דבציר אין אומרים שמפעפע למעלה, או שישקפו עד אחר הפסח, וכמו שכתבנו למעלה בדעת הט"ו, וכן אם נמצא חשה (קמ"ה) מנחת פחית של פרום מלוח, אסור כל החבית, דכבוש כמבשל; ודוקא כשהציר עולה על-צ"פ<sup>104</sup>, דאם אין הציר עולה על-צ"פ הוי לה דין מליחה בצלמא ודינו כנ"ל כפי צדדי קט"ן עו רעו. אם נשאר מעט שרר בקלי ונטלו בחולו מים והדחיו בהן בשר אחר מליחתו בפסח, דעת החק"י צ"ק דיש להתיר הפשר אף בלא קליפה מעקר הדין, שאף שהמים נאסרו מחמת השרר שנתערב בחוכם, מפ"ל מקום הפשר לא בלע פ"הם ממים הללו כ"ן שהוא צ"ח, ואף-על-פ"י שהפשר הנה מליח צ"ח ב"שעו שהדחיו והפליח היא פרותה, מפ"ל מקום לא בלע פ"הם מן המים, לפי שהמים שהדחיו בהם מבטלים כח המלח ואין לו כח להבליע המים כבשור<sup>105</sup>, אכן מחמת חמץ חמץ בפסח יש לקלף מעט הפשר במקום שנגע בו המים הללו. ודעת הס"ה א"רם, דמדינא צריך הפשר קליפה כ"ן דאית בה פ"ל, ואפ"ל לא נמלח הפשר פ"ל: **טו** (עט) שנמצאת בה וכו'. כתב הס"ה א"רם, דרוצה לומר דוקא שנמצאת בתוכה, דיש לומר שנתחמצה במים שהודחה בו, אבל אם נמצאת על התנגלת, אי-כ"ן אם איתא דהוי בשעור הדחה הנה נופל, ועל-פ"ה ע"ש נפל, ושמן התנגלת הוי כמ"פ פרות ואינו מחמץ: (פ) חשה מבקעת. ולפי דברי הרמ"א לעיל בסעיף ט (קמ"ג) הוא הדין אפ"ל לא נתפכה רק נתפכה, אבל לא נתפכה אין צריך פ"הם: (פא) חותף מקום פ"עונו וכו'. ה"נו. (קמ"ג) כמו שכתב

שער הציור

(קל"ה) הגר"א ותר"מגדים באש"א אברהם, וכן מוכח מט"ו דינו דאם ידעוין שלא נגע, מתרות באכילה אף בלא קליפה, וכן כתב בספר בית-מאיר דאין צריך להשהות באפ"ן זה דיש לה'ש לשמנת יום-טוב [אכן מה דשטמע מנה שם דה"ט"ו מהמיר בזה והולק בזה שם עליו, לכאורה פשוט להמנען ב"י דגם היא מורה באפ"ן זה]. אכן הס"ה א"רם החמיר להתנגלת לאסור כל החתיכות כ"ן קליפה אף דידעוין בודאי שלא נגע, וכנראה שדוק בן ממשמעו דברי הפג"א אברהם ב"ה שכתב בשם הפ"א פ"מין דאם נתבטלו האחרות בלי קליפה שרי דאינו אלא חק"ה לקל"ן, ואחר"כך כתב: נראה לי דוקא במקום שאין לספק שמא נגע וכו', אכן לדינא יש לסמוך להקל בזה כשארי גדולים הנ"ל שכתבתי, וגם אמנם הפ"מגדים שחמ"ה על דברי הפג"א אברהם ב"ה, ע"ן שם בדבר המתחיל ימה שכתב דוקא בשארין לספק: (קל"ה) בן משמע מהר"י, וכן מוכח בבאר הגר"א שכתב אף הנה"ה שבסעיף י מורה להקל: (קל"ה) ט"ו והגר"ו: (קל"ה) ומה גם הפג"א אברהם הביא בשם חשוכת רמ"א דמכר להשהות שאר החתיכות עד אחר הפסח, אלא אפשר דהרמ"א שם בתשובה לא אר"י כשיש ספק נגיעה בחשה על פ"הם, ונדע, דהא לא הזכיר שם כלל על שאר חתיכות דצריך קליפה, אלא סתם מתחלה דמותר לגמרי, ולכן לא הזכיר דין זה רק בשם הט"ו, וסבתו הוא, דמאורייתא בודאי אינו עובר בכל יראה על הבליעה שכתבנו, רק מדרבנן בעלמא אסור להשהות אפ"ל על ששהו חמץ הנבלע בפשר משום דקטא אתי למיכל נאה, וכמבאר בר"ש סימן תמו בה"ה, ובענינו דהוא רק ספק בצלמא שמא נגע הוי שפ"ה דרבנן, ולכן ספר להשהות אף בלי קליפה, ורק אותה חתיכה שבודאי נגע צריך קליפה מקום: (קל"ה) ט"ו ומאמר סודי: (קמ) ט"ו ושי"א: (קמ"ג) פג"א אברהם ושי"א: (קמ"ג) אחרונים. וצ"ן לעיל בסעיף י א' נמצא חשה התנגלת מבטלת: (קמ"ג) הגר"א:



## הַלְבוּת פְּסַח סִימָן תְּמוּ

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק עז]

וְדִינוּ אִם נִחְמָד לְאַסֹּד אוֹתָהּ חֲתִיכָה קְלִיפָה<sup>(98)</sup>.

98) ולפי טעם זה, כתב הפמ"ג (א"א ס"ק לג) שאפילו אם אין בכל החתיכות ששים כנגד החיטה, מ"מ רק החתיכה הנוגעת בחיטה נאסרת, אבל לפי הטעם הראשון, אם אין בהן ששים כנגד החיטה בולן אסורות.

[משנ"ב ס"ק עה]

בְּאֶפֶן שֶׁיֵּשׁ לְסַפֵּק שְׂמָא נְנָעָה הַחֲטָה גַם בְּהִתְעָרְוֹתָהּ.

99) ובטעם הרבר שהקלו בספק כתב בביאור הגר"א, שהואיל ומעיקר הדין דבר כחוש אינו נבלע אלא כדי קליפה, אלא משום חומרא בעלמא מחמירים לאסור כולה (אפילו בדבר שלא שייך בו שמנונית), לפיכך כשיש ספק אם האיסור נגע בתרנגולת, אין מחמירים חומרא זו, וכעין זה כתב הפמ"ג (א"א ס"ק לג).

[משנ"ב שם]

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן תְּמוּ סְעִיף ט<sup>(100)</sup>.

100) שם כתב השו"ע שחמץ שהתערב בדברים אחרים בפסח והתערובת היא יבש ביבש, שיש אומרים שאין הוא בטל, כשם שבתערובת של י"ח בלח אין חמץ בטל אלא אסור במשחו, ויש סוברים שאף על פי שבתערובת של לח בלח אינו בטל, בתערובת של יבש ביבש הוא בטל, וכתב המשנ"ב שם (ס"ק צח) שהאחרונים הסכימו להלכה שאינו בטל.

[משנ"ב ס"ק עו]

אִין לְהַסִּיר לְמַקְרָהּ, לְדַעַת הַהֲגָה לְעִיל בְּסְעִיף י<sup>(101)</sup>.

101) שם כתב השו"ע שמותר למכור לנכר תרנגולת מבושלת שנמצאה בה חיטה מבוקעת, שאין זה נחשב כנהגה מהחמץ, שהרי אין התרנגולת נמכרת יותר ביוקר מחמת המשהו מהחיטה הבלוע בה, והרמ"א שם כתב שהמנהג שלא למכרה אלא לשרוף אותה, ודעת הא"ר (כאן ס"ק לה) שלדעת הרמ"א ה"ל אף אם החיטה נמלחה עם התרנגולת הדין כן שיש לשרוף את התרנגולת. ובטעם החולקים כתב הט"ז (ס"ק כ), שרק בבישול נהגו שלא למכרה, שכן התרנגולת כולה אסורה באכילה ובהנאה מעיקר הדין, אבל במליחה שרק כדי קליפה אסור מעיקר הדין ושאר התרנגולת אסורה רק משום חומרא בעלמא (וכפי שכתב המשנ"ב לעיל (ס"ק עז)), מותר למכור אותה חוץ מכדי קליפה שבה.

[משנ"ב ס"ק עח]

אוֹ אֲחֵר קְלִיפָה וְנִדְחָה, וְקָלְחוּ פַעַם שְׁנִית לְקַדְרָה<sup>(102)</sup>.

102) מה שכתב "לקדרה", היינו כפי פסק השו"ע (יו"ד סי' צא ס"ה) שאף בשר שנמלח לשם בישול בקדירה נחשב כמלוח לענין דין מליחה הרי הוא כרותח, לפי שבמליחה זו אין הוא ראוי לאכילה אלא אם כן מדיחים אותו במים, והרי הוא בכלל אינו נאכל מחמת מלחו, שאמרו בגמרא (פסחים ע"ג, א) שגרון כרותח. [וראה טור שם שיש מן הראשונים שסוברים שרק בשר שנמלח לצורך איכסון הרי הוא בכלל אינו נאכל מחמת מלחו, ויש שסוברים שרק כשנמלח לשם עיבוד וכדומה. וראה רמ"א שם, שכיון שאין אנו בקיאים מה נחשב ידבר שנמלח לשם קדרה, במקום שאין הפסד מרובה נוהגים לחץ כמלוח אפילו בשר שנמלח לשם צלי, אף שאינו מלוח כל כך כנמלח לשם בישול בקדירה].

[משנ"ב שם]

דְּבַשְׁעוֹר מְיֻעָט הָיוּ כְּבוֹשׁ עַל־יְדֵי צִיר<sup>(103)</sup>.

103) היינו בשיעור של יבדי שיתן על האור וירתיח, וכפי שכתב לעיל (סי' תמו ס"ק מב). וראה מה שכתבנו שם על אופן מרידת שיעור זה.

[משנ"ב שם]

וְדַקָּא קְשֵׁה צִיר עוֹלָה עַל־בְּבִיר<sup>(104)</sup>.

104) עיין מה שכתבנו בשעה"צ לעיל (ס"ק צג) בשם החמד משה.

[משנ"ב שם]

וְאִין לוֹ כַח לְהַקְלִיעַ הַמֵּיִם בְּבִיר<sup>(105)</sup>.

105) ואף לדעת הסוברים בשו"ע לעיל (סי"ב) שצונן אוסר בחמץ בפסח, כתב הפמ"ג (א"א סוף ס"ק לג) שהבשר מותר, שכן אף הם לא אסרו בצונן אלא כשהחמץ נשרה בתוך היתר צונן, או שדבר היתר נשרה בתוך חמץ צונן, או שההיתר נשרה יחד עם חמץ בתוך רוטב צונן, אבל כאן שהמים עברו על הבשר דרך העברה בעלמא, לדברי הכל אין הוא נאסר, וכן כתב השו"ע הרב (סני'ח).

ואכן אם הכניסו את הבשר לתוך המים, כתב הפמ"ג (שם) שהרי זה אסור לדעת הסוברים שצונן אסור, ואף לדעת הסוברים שצונן מותר, צידד הפמ"ג שהרי זה אסור, עיין שם טעמו.

